

În cadrul alocuțiunii Președintelui României, Traian Băsescu, în fața Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, de joi 27 ianuarie, pentru prima dată după 1945, România pune problema în fața unui for european a recunoașterii aromâni, vlahi, istroromâni și meglenoromâni ca minorități românești.

În același timp România avertizează ca “Suntem foarte interesați ca integrarea europeană și euroatlantică a statelor din Balcani să se desfășoare cu respectarea normelor și standardelor Uniunii Europene și Consiliului Europei *în materie de protecție a minorităților naționale*”

”, adică, cu alte cuvinte, dacă state ca Serbia, Croația, Albania, Macedonia nu vor recunoaște și nu vor acorda drepturi minorităților românești autohtone de pe teritoriul lor, aceste state vor pierde sprijinul României în procesul de integrare.

Este pentru prima dată după 1945 când România pune în politica sa externă, interesele românilor din afara frontierelor, în fața intereselor “fratești” (atât de dragi foștilor securiști din DIE, unii parazitând încă unele instituții) cu statele din vecinătate.

Este o schimbare de paradigmă extrem de importantă care dacă se va menține va produce schimbări fundamentale în starea comunităților românești din jurul frontierelor și Balcani. Totul este ca această politică să fie dublată și de acțiuni concrete în spațiile locuite de comunitățile românești respective, unde statul român trebuie să creeze instituții și nu să arunce banii pe serbări, fără efect pe termen lung. Bugetarea adecvată a instituțiilor care se ocupă de cei peste 10 milioane de români din afara frontierelor și angajarea unor oameni pregătiți și dedicați domeniului, trebuie să fie de asemenea una din măsurile prioritare pentru susținerea unor politici active în sprijinul comunităților românești.

Romanian Global News

Vă prezentăm alocuțiunea susținută de Președintele României, subliniind paragrafele de interes pentru românii de pretutindeni:

“Stimate domnule Președinte,

Stimate domnule Secretar General,

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Este o deosebită onoare ca, după cinci ani de zile, să mă pot adresa din nou prestigiosului dumneavoastră for. Am acceptat cu plăcere invitația de a reveni în Hemiciclu pentru a reitera importanța pe care o acordăm Consiliului Europei, într-un moment marcat de dezbateri cruciale pentru viitorul său. Vă mulțumesc, domnule Președinte, pentru această oportunitate.

Nu întâmplător Consiliul Europei se poate mândri cu o imagine atât de bună. Activitatea sa este dedicată edificării unui spațiu în care drepturile și libertățile fundamentale sunt respectate și în care oamenii își găsesc împlinirea celor mai profunde aspirații spirituale, culturale sau civice. Respectarea valorilor promovate și apărute de Consiliu – drepturile omului, democrația și statul de drept – permite dezvoltarea unor societăți libere, ai căror membri își pot manifesta fără teamă identitatea și pot spera într-o viață mai bună.

România de astăzi, un stat de drept cu o democrație solidă, datorează mult Consiliului Europei. Prin instrumentele sale de monitorizare, Consiliul a avut un rol esențial în crearea și consolidarea instituțiilor, a legislației și a politicilor specifice statului nostru de drept. Democrația României contemporane este așezată pe temelia construită cu aportul și expertiza Consiliului Europei și Uniunii Europene. Această experiență ne convinge că organizația noastră trebuie să-și continue misiunea de supraveghetor și îndrumător al democrațiilor încă tinere sau în formare.

Doamnelor și domnilor,

Realitatea prezentă nu mai este aceeași cu cea de acum douăzeci de ani. Au apărut noi state, procesul de unificare a continentului a avansat. Au apărut noi provocări, noi riscuri. Asistăm la un proces de adaptare, de reevaluare internă a celorlalte organizații de pe continent – fie că discutăm despre Uniunea Europeană, NATO, OSCE - prin asumarea de noi obiective, de noi misiuni. Uneori, aceste organizații au evoluat fără a se coordona reciproc, asumându-și responsabilități care au dat naștere la suprapuneri și chiar la competiție, prin alocarea de resurse semnificative pentru scopuri de multe ori identice. De aceea, actualul proces de reformă parcurs de Consiliul Europei trebuie să aibă în vedere avantajele sale specifice: participarea tuturor statelor europene și un cadru juridic complex și bine definit.

România susține cu toată convingerea acest proces. Fără a pierde din vedere obiectivul său fundamental, edificarea unui spațiu democratic comun, Consiliul Europei trebuie să-și regândească rolul în actualul cadru politic instituțional: să-și reconfigureze structurile, pentru a le conferi flexibilitate și eficiență sporite, să-și concentreze acțiunile pe direcții și proiecte care să răspundă problemelor și sfidărilor prezentului. Totodată, valorile sale fundamentale - drepturile omului, democrația și statul de drept - trebuie menținute în centrul atenției. Pe lângă acestea, agenda de dezbateri trebuie actualizată cu teme de interes european. Suntem convinși că inițiativa inspirată a președinției turce a Comitetului Miniștrilor, de înființare a Grupului Persoanelor Eminente, va avea o contribuție însemnată în acest sens.

Aceste direcții de acțiune nu sunt, însă, suficiente pentru a capta atenția și a asigura sprijinul celor peste 800 de milioane de cetățeni europeni. Alături de eficientizarea Curții Europene a Drepturilor Omului, este necesar să identificăm soluții la problemele reale cu care se confruntă europenii.

Un fenomen cu multiple implicații asupra situației de pe continent îl reprezintă migrația, subiect care necesită o atenție specială din partea Consiliului Europei. Potențialul de vulnerabilizare al migrației este dual: atât a propriilor subiecte, cât și a persoanelor aflate pe traseu sau la destinație. Noi, liderii politici, trebuie să combatem lejeritatea prin care, uneori, se transferă responsabilitatea problemelor economice și sociale ale popoarelor europene către comunitățile de migranți.

Prin intermediul instrumentelor sale de monitorizare, Consiliul Europei poate detecta tensiunile acumulate în anumite societăți sau regiuni, încă dintr-o fază incipientă. Evaluarea corectă a informațiilor primite din teren ar permite desfășurarea de acțiuni anticipative care să prevină

escaladarea situațiilor dificile. Din aceste considerente România a propus instituirea, în contextul procesului de reformă, a unui mecanism de avertizare timpurie, pentru prevenirea riscurilor și disfuncționalităților societăților democratice.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Noi credem că procesul de reformare a Consiliului Europei trebuie să consolideze, printre altele, instrumentele de monitorizare a respectării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale. Nu trebuie să ignorăm faptul că există încă state și regiuni în Europa în care normele și standardele democratice în materie necesită în continuare eforturi serioase pentru a fi pe deplin respectate.

România, cu cele 20 de grupuri minoritare, înțelege foarte bine situația aparte a acestor persoane și nevoia lor de a-și păstra identitatea care îi definește ca indivizi. Cu sprijinul Consiliului Europei, am parcurs un drum lung și am ajuns în situația în care putem servi drept model de reconciliere interetnică.

Relațiile cu Ungaria sunt edificatoare: de la suspiciune reciprocă la începutul anilor 1990 am ajuns la parteneriat strategic și la ședințe comune de guvern în prezent. Acest parteneriat presupune susținerea reciprocă a intereselor noastre legitime. Un exemplu recent este atitudinea principială, partenerială și corectă a președinției ungare a Uniunii Europene care, respectând prevederile Tratatelor Uniunii Europene, confirmă îndeplinirea de către România a obligațiilor asumate și recunoaște dreptul legitim de liberă circulație al cetățenilor români.

Stimați parlamentari,

Unul din elementele definitorii ale societății democratice construite în România după decembrie 1989 este sistemul instituit pentru apărarea și promovarea drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale. România își tratează în mod egal cetățenii și se străduiește să sprijine împlinirea aspirațiilor fiecăruia dintre ei. Diversitatea culturală, etnică, religioasă și lingvistică a cetățenilor noștri ne îmbogățește și ne creează o identitate distinctă.

Prin Constituție, persoanele aparținând minorităților naționale din România se bucură de dreptul de reprezentare în Parlament, de dreptul de exprimare în limba maternă în fața instanțelor de judecată și de dreptul la învățământ în limba maternă. Noua Lege a educației

naționale, intrată în vigoare la începutul acestui an, extinde aceste drepturi: asigură învățământ în limba maternă la toate nivelurile de studiu și materialele specifice necesare, predarea tuturor disciplinelor în limba maternă și condițiile materiale de învățare în altă localitate, în situația în care localitatea de domiciliu nu permite studiul în limba maternă.

Reprezentanții minorităților au dreptul de a crea structuri asimilate partidelor politice, de a face parte simultan din partide și asociații și de a fi investiți cu funcții politice publice. În prezent, minoritatea maghiară participă la actuala coaliție de guvernare, cu efecte benefice pentru societatea românească în ansamblu.

Onorată audiență,

O poziție aparte în politicile privind persoanele aparținând minorităților naționale este ocupată de etnia romă. Experiența ne-a învățat că trebuie să avem în vedere, în raport cu această minoritate, trei aspecte. În primul rând, romii sunt cetățeni ai unui anumit stat, iar acest stat are, față de ei, obligațiile care țin atât de raportul de cetățenie, cât și de situația lor de minoritate. În al doilea rând, romii sunt cetățeni europeni, ceea ce înseamnă că Europa, prin organizațiile și instituțiile sale, are obligații specifice față de ei, în primul rând obligația de le respecta drepturile, de a nu-i trata diferențiat, de a nu-i trata discriminatoriu. În al treilea rând, romii formează o minoritate etnică care nu poate beneficia de atenția și de protecția unui stat înrudit. Această situație creează o datorie suplimentară din partea statelor de cetățenie și Europei în ansamblul său.

România își va continua eforturile de ameliorare a situației romilor, inclusiv prin creșterea absorbției fondurilor structurale și implicarea autorităților locale în realizarea de proiecte concrete. Cu toate acestea, un mod de viață consolidat pe parcursul a sute de ani nu poate fi schimbat în câțiva ani prin măsuri administrative. Tradițiile acestei comunități trebuie protejate, nu suprimate. Stilul de viață al romilor nomazi nu poate fi schimbat brutal, prin măsuri coercitive. În special în cazul acestei categorii este nevoie de cooperare între statele europene, de o strategie cu aplicare regională. Uniunea Europeană, Consiliul Europei sau OSCE pot juca un rol deosebit de important în acest sens. Plasarea responsabilității doar asupra statelor de cetățenie nu este o soluție utilă.

Doamnelor și domnilor,

Intervenția mea de astăzi coincide cu Ziua Internațională de Comemorare a Holocaustului.

După cum se cunoaște, în urmă cu 66 de ani cel mai mare lagăr nazist de exterminare, cel de la Auschwitz-Birkenau, era eliberat de trupele sovietice. Se pune astfel căpăt unei orori care a cutremurat conștiința omenirii. Femei, copii, bărbați erau torturați și exterminați pentru simplul motiv că aveau o altă religie. O astfel de monstruozitate nu are voie să se mai repete și, de aceea, trebuie să luptăm împotriva oricăror măsuri de discriminare, de persecutare a unor semeni de-ai noștri pe motive care țin de etnie, religie, cultură sau limbă. Consiliul Europei dispune de mecanismele necesare pentru combaterea unor asemenea tendințe, iar România este una din țările foarte interesate de acest subiect. În ceea ce ne privește, ne-am asumat responsabilitatea în fața istoriei, iar seria de manifestări dedicate comemorării Holocaustului a inclus, în 2009, inaugurarea Monumentului Victimelor Holocaustului, dedicat cinstirii memoriei membrilor comunităților evreiești și rome.

Stimați membri ai Adunării Parlamentare,

Printre temele aflate pe agenda actualei sesiuni a instituției dumneavoastră se numără și situația din Balcani. De altfel, o serie de lideri din regiune au vorbit deja despre evoluțiile îmbucurătoare din țările lor, stimulate de procesul de integrare europeană și euroatlantică.

Anul 2010 a fost, din această perspectivă, unul încurajator, în ciuda problemelor persistente care țin de trafic, fraudă sau nerespectarea drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale. Consiliul European a acordat Muntenegrului statutul de candidat la aderare, iar Albaniei și Bosniei Herțegovina liberalizarea regimului de vize. Croația și Serbia au demonstrat voință politică în lupta împotriva corupției și în procesul de reconciliere bilaterală. Toate acestea sunt motive de satisfacție pentru noi, care am făcut din integrarea Balcanilor de Vest în structurile europene și euroatlantice o constantă a politicii noastre externe.

Pentru România, democratizarea țărilor din vecinătate reprezintă un interes de securitate națională, întrucât numai instituțiile și politicile specifice unui stat de drept constituie garanția stabilității în regiune. Deși semnalele de reconciliere interetnică sunt tot mai puternice, amintirea războaielor din Balcani, cu toate suferințele provocate, este încă vie. Toate aceste tragedii au avut la origine discriminarea pe criterii etnice sau religioase, subiect care ne preocupă în cea mai mare măsură. Suntem foarte interesați ca integrarea europeană și euroatlantică a statelor din Balcani să se desfășoare cu respectarea normelor și standardelor Uniunii Europene și

Consiliului Europei în materie de protecție a minorităților naționale. Avem așteptări mari atât de la aceste state, în calitatea lor de tinere democrații, cât și de la organizația noastră, care trebuie să-și utilizeze cu maximă eficiență instrumentele de care dispune pentru păstrarea și afirmarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a persoanelor aparținând minorităților naționale.

Un mecanism care și-a dovedit eficiența în această direcție este monitorizarea. Necesitatea menținerii sale este cu atât mai evidentă cu cât mai multe minorități, inclusiv cea română, se confruntă cu dificultăți în păstrarea și afirmarea identității lor culturale, cu refuzul recunoașterii drepturilor lor identitare, cu discriminarea pe motive lingvistice și cu asimilarea forțată.

Deși normele internaționale acordă un rol important statelor în menținerea legăturilor culturale și lingvistice cu minoritățile înrudite, responsabilitatea primară pentru protecția acestora revine statului de cetățenie. Pentru noi, probleme suplimentare apar atunci când unele state vecine recunosc comunităților românești doar statutul de minoritate lingvistică, negând astfel României dreptul de stat înrudit.

România va urmări respectarea drepturilor românilor din străinătate prin cooperarea cu statele de origine, în baza mecanismelor europene și internaționale. Vom întreprinde demersuri în vederea recunoașterii statutului de minoritate românească pentru aromâni, vlahi, istoromâni și meglenoromâni. Prin tratate și acorduri bilaterale ne-am asumat în mod deschis interesul față de comunitățile românești din vecinătate. Cooperarea bilaterală are la bază și interesul nostru legitim de includere a țărilor vecine într-o zonă de stabilitate și de securitate. În același scop ne vom intensifica eforturile în cadrul organizațiilor europene responsabile de protejarea minorităților naționale pe continent, printre care o poziție aparte este ocupată de Consiliul Europei.

Vom depune eforturi pentru valorificarea potențialului politic, economic, social și cultural al personalităților reprezentative ale comunităților românești din străinătate, nu prin extragerea lor din țările de cetățenie, ci încurajându-i ca, în calitate de cetățeni loiali, să contribuie la strângerea legăturilor dintre România și statele în care s-au născut și trăiesc.

Doamnelor și domnilor,

Înainte de a încheia, permiteți-mi să mă folosesc de acest prilej pentru a transmite, în numele poporului român și al meu personal, cele mai sincere condoleanțe familiilor și popoarelor victimelor cumplitului atentat terorist de la Moscova, alături de întreaga noastră compasiune și solidaritate cu cei răniți și cu rudele lor. România condamnă în termenii cei mai fermi acest atac abominabil și laș la adresa unor oameni nevinovați și își reafirmă angajamentul ferm în lupta împotriva terorismului, alături de aliații din NATO, de Federația Rusă și de toate statele participante la coalitia internațională antiteroristă.

Va mulțumesc pentru atenție.”

Președintele României, Traian Băsescu, a efectuat joi, 27 ianuarie a.c., o vizită la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei (APCE), de la Strasbourg, la invitația președintelui acestui for, domnul Mevlüt Çavuşoğlu. Cu acest prilej, șeful statului a rostit o alocuțiune în plenul Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.